

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnoštekovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne sprejema. — Rokopisni listi se ne vrnejo.

Poštnina plačana v gotovini / Cena današnje številke Din 1—

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10—, za izposojnino D 15—, dostavljen na dom D 11—, na izkaznice D 10—, inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, četrtek 1. julija 1926.

Leto: VII. — Številka: 144.

Dr. Fran Jurtela

Maribor, 30. junija.

Drug za drugim odhajajo v večnost zadnji predstavitelji tiste slavne in častite generacije Slovencev, ki je zvršila sredi preteklega stoletja naš narodni in kulturni preporod. Odhajajo možje, ki so bili narodu v najtežjih dneh voditelji in učitelji. Eden izmed poslednjih stare garde je preminul na Vidovdan v Ptuj: dr. Fran Jurtela. Z njim so izgubili ptujski Slovenci najzaslužnejšega moža, ki je doslej deloval v njihovih vrstah; bojovnika za slovenstvo Ptuj, ki je dolga desetletja — od l. 1886. vztrajno in uspešno varoval našo postojanko, jo razširjal in počasi miniral tla pod umetno trdnjavo Ornikovega renegatskega nemštva. Samo, kdor malo pozna ljute narodne boje, ki so se vršili v tem mestu, kjer Nemci niso štedili z ničemer, samo da bi izpodjedli naše izobraženstvo in korumpirali okoliškega kmeta, bo šele umel ceniti, kaj je pomenil in koliko borbene volje in moške moči so zahtevale take razmere od slovenskih narodnjakov. V dr. Jurteli so bile združene vrline narodnega bojovnika in plemenitega človeka; zato si je pridobil ime, ki se je vsekdar izgovarjalo s spoštovanjem in ki ga niti nasprotniki niso mogli oblatiti.

Pokojnik je prevzel odvetniško pisarno v Ptuj po starem narodnjaku dr. Gregorcu in je od tega časa živel stalno v Ptuj, v kolikor ga niso poslanske in druge častne dolžnosti pritegnile v Gradec. Že l. 1886 je bil kot naslednik B. Rajca izvoljen v štajerski deželni zbor in je do l. 1909. vztrajal na braniku narodnih in gospodarskih interesov Slov. Štajerija. Bil je tudi nekaj časa namestnik štajerskega deželnega glavarja.

Vzlic obilnemu delu, ki ga je imel kot poslanec, dr. Jurtela ni zanemaril ptujskih lokalnih potreb. V posebno zaslugu se mu šteje ustanovitev »Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj«, ki mu je ostal zvest do smrti. To društvo je uspešno poseglo v tamošnje gospodarske razmere in je pomagalo tudi gospodarsko ojačevati doslej šibki, ekonomski preinoci Nemcev na milost in nemilost izročeni slovenski živeli v Ptuj in na vsem Dravskem polju. Brez tega uspešnega gospodarskega dela bi bil naš narodni odpor proti nemški in nemškutarski invaziji daleko manjši in naša narodna stvar bi zašla v večjo nevarnost.

Zelo vneto se je rajnik dr. Jurtela udeleževal tudi v ptujskih narodnih društvih: v Čitalnici, v podružnici CMD in drugod. Po preobratu je postal vodja ptujske mestne občine — pač najlepše za doždenje, ki ga je mogel doživeti na stare dni — po letih težkega boja in truda. Teža odličnega starca, ki je izšel iz Slov. goric in je živel za svojo ožjo domačijo, bodo danes popoldne položili v domačo zemljo. Njegov spomin pa bo stal svetel in častit še dolgo, dolgo med nami.

Dnevna kronika

— **Kralj Aleksander na Bledu.** V nedeljo je dospel na Bled kralj Aleksander. V svojem gradu Suvobor bo prebil vse poletje. Kakor znano, se tu že nahajata kraljica in prestolonaslednik. Kraljevska dvojica bo prirajala tudi letos izlete v bližino in daljno okolico.

— **Pašičeva bolezen je resna?** Kakor je že navada, prihajajo iz Pašičeve bližine protislovne vesti. Sobotni listi so poročali iz Karlovih Varov, da se Pašič pripravlja na vnitev in namerava že v prvih dneh julija strmoglaviti Uzunovičovo vladno, medtem ko so nedeljski zagrebški in beograjski dnevnik obločali pesimistično poročilo. Pravijo, da se je Pašičeva bolezen močno poslabšala. Njegova okolica je zanj zelo v skrbeh.

— **Slovenske zadeve v hrvatskem tisku.** Povodom otvoritve ljubljanskega velesejma je izdal zagrebški »Morgenblatt«

posebno Sloveniji posvečeno številko. — »Narodno delo« je obelodanilo v vidovdanski številki več člankov, ki se tičejo naših manjšin onstran meje.

— **Marenberg.** V nedeljo dne 20. t. m. se je ustanovilo pri nas Kolo jug. sester Udeležba je bila nepričakovano dobra. Zlasti je prišlo mnogo kmečkih žena in deklek, kar je edino zaslug gospo Zinke Kolšekove, notarjeve soproge. Dasi ravno boleha, se je trudila cela dva tedna, da je bil ta dan za nas tako sijajen in zmagoslaven. Njej kličemo na mnoga leta kot predsednica, kakor je bila soglasno izvoljena, vsem drugim pa: Posnemajte gospo notarjevo v delu za narod. Kalu jug. sester želimo prav mnogo uspeha!

— **Izlet »Probude« v severno Italijo, Pariz in nazaj preko Manocille, Nice in Genova.** Izlet priredi »Probuda« v času od 8. avgusta do 22. avgusta t. l. Prijave se sprejemajo do 10. julija pri »Probudi«, gospod. odsek, Ljubljana, Resljeva cesta 13. II. Celokupni stroški so preračunjeni na 3000 Din. Udeleženci lahko napravijo tridnevni izlet iz Pariza v London. Celokupni stroški za ta izlet iznašajo 2000 din.

— **Velik potres na Rodu.** Na grškem otoku Rodu je bil v soboto katastrofalni potres, ki je porušil 200 hiš. Potres so čutili ob vseh obalah Sredozemskega morja.

— **Vidovdanski dogodki v Ljubljani.** Na Vidovdan je odkrila Orjuna v Trbovljah spominsko ploščo l. 1924 tamkaj palčim Orjunašem. Ko so se ljubljanski in dalmatinski Orjunaši vrnili v Ljubljano in so hoteli odkorakati v povorki skozi Šelenburgovo ulico pred Narodni dom, je nastal v Prešernovi ulici hud spopad med njimi in policijo, ki jim je morala po nalogu oblasti zabraniti pot mimo italijanskega konzulata. Spopad se je razvil v pretep, ki mu je sledilo tudi streljanje. Na obeh straneh je tekla kri in po vzpostavljenem redu in miru so prepeljali v bolnico več težko in lahko ranjenih. — Aretiranih je bilo 62 Orjunašev. Neko stanko je adela kap od strahu in je umrla. Dogodki so izzvali v Ljubljani ogromno vznemirjenje.

I. C.

Pozabljen Vidov dan v Istri

Vidov dan je bil dan srbskega ponižanja, samozatajevanja hkrati pa tudi pripravljen za osvobodjenje in vstajenje. In po stoletjih se je njegova vera uresničila. Ni bil samo vstajenje Srbov, bil je tudi povečanje vseh nas, ki smo sanjali v zmagoslavnem jugoslovanskem Vidovdanu.

Iz Matulj oziroma iz Kastva vodi na Volosko in do belih, zdaj smrtno ranjenih galebov: Opatije, Lovrane, Ike, Ičić kršna, skalnata pot, po kateri dan za dnem korakajo brhke Kastavke, večinoma črno oblečene, vedno v žalovanju, s košem na hrbtu, ki ga opašajo s »plaščanico« okrog krepkih, mišičastih prsi; v suknenih copatah, podšitih s surovo preščno kožo in z nogavico v rokah, ki jo vedno vrte med prsti kakor molek. Tupatam se zablešči med njimi pestra obleka krepkih Čiček, ki so se pripeljale iz skalnatih, ilovnatih Mun in Žejan z vlakom preko Šapijan ali Jurdan na Matulje. Njihovi snežnobeli rokavi, in bujne prsi, temno-rjave halje, obrobljene rdeče in debelo opasane bele volnene nogavice in opanki dajo zdravim zagorelim obrazom, črnim očem in sajastim lasem lep okvir in oko se rado ozira za njimi.

Ob vnožju te slikovite poti stoji mala, prijazna vila sredi rožnih gredic in bujnih vinskih trt ter eksotičnih rastlin, s pogledom na našo modro kvarnersko gladino, na Opatijo, na tužno siroto Reko in Kastavske bregove. Pred vojno se je blestel na pročelju te lične vile, ki jo je zgradila in okrasila slovenska domoljubna vipavska roka napis: »Vila Vidov dan... Prišla je vojna; napis so morali prebeliti...»

Minila je vojna, ali prepleskani napis ni smel več na dan. Za prejšnjim tiranom je prišel nov tiran, ki daleko prekaša prvega in uničuje vse, kar ni njegovega, ki

ubija ves duševni polet naših bratov, in tepta njih staro kulturo.

Ob Vidovdanu se vedno spomnim tistega napisa nad Volosko ob vnožju sivih kastavskih brd, nad modrim Kvarnerom, kjer od pamtiveka naš narod živi in bo živel, ko bo vsiljivega tujca in grdega tiralca burja slovenskega Krasa že zdavnaj zanesla nazaj na benečansko ravan.

Napis so prebelili in belež pokriva znamenito geslo, ki je povzrgalo bratski srbski narod k zmagoslavnemu, veličastnemu vstajenju. Tudi srca naših zatiranih bratov so prebelili z debelim beležem ali pod to plastjo še živi in bo živel naš duh. Ni več »Vidovega dne« na istrskih brdih, ali globoko v srcih je zapisan z neizbrisljivimi črkami »Rapallo«. Nič ne pomaga ves srd — pod debelo plastjo zatajevanja bo zvesto utripalo naše srce in čakalo dne, ko bo roka večne Pravde okrušila sramotni belež in bodo istrska brda zopet zasijala v solnce slovenske svobode...

Mariborske vesti

Maribor, 30. junija.

— **Generalni direktor carin gosp. dr. Konrad Smid je prispejel večeraj iz Ljubljane v Maribor,** jer je zaključil inspekcijsko potovanje. Jutri bo odpotoval v Beograd.

— **Proslava Vidovega dne v Mariboru.** Vidov dan je potekel v našem mestu ob običajnih slovesnostih. V cerkvah vseh treh veroizpovedovanj so se vršili svečani obredi ob prisotnosti številnih predstavitev oblasti. Hiše so bile v zastavah, trgovine večidel ves dan zaprte. Vojaške parade letos ni bilo.

— **Predavanja o higijeni dojenčkov.** V zvezi s tečajem o higijeni in negi dojenčkov se bodo vršila v sredo dne 30. t. m. v petek in soboto dne 2. in 3. julija ob 8. uri zvečer v prostorih »Vesne« v Aškercovi ulici zdravniška predavanja, namenjena vsej publiki. Predavala bo zdravničarica dr. Valerija Valjavec in sicer v sredo o tuberkulozi otrok, v petek o nalezljivih boleznih, zlasti o škrlatici, v soboto o angleški bolezni ali rachitis. Opozarjamo, da so predavanja vsakomur brezplačno dostopna.

— **DJA v Mariboru** ima v petek 2. julija ob 20. uri občni zbor z dnevnim redom: Določevanje počitniškega programa in slučajnosti. Udeležba za članstvo strogo obvezna.

— **Abiturijenti!** Vabimo vas, da vstopite v naše društvo. Tozadevne informacije dobite vsak torek in petek od 11. do 12. ure v društvenem lokalni v Narodnem domu od tov. tajnika.

— **Državni upokojenci,** člani društva jugosl. drž. uslužbencev in upokojencev dobe te dni po pošti čekovne položnice za vplačanje tretječetrletnega prispevka za »Samopomoč«. Pri izpolnitvi položnice naj se napiše natančno ime, priimek, stan in bivališče člana, da se napravi red v tem oziru. Obenem s položnico dobe nekateri člani svojo zkaznico in odpadejo potemtakem vsako sredo uradne ure ob 3—4 pop. v drž. gimnaziji.

— **Vojnim invalidom in vojnim vdovam.** Od Podružnice vojnih invalidov smo prejeli: Po informacijah pri višem invalidskem sodišču v Zagrebu smo izvedeli da morajo okrajna sodišča priznati vsakemu vojnemu invalidu vojni vdovi in siroti celotno invalidnino (pokojnino) brez ozira na imovinsko stanje posameznih in to z motivacijo, da je invalidska pokojnina kakor vsaka pokojnina nedeljiva ter se mora priznavati, kakor jo zakon določa. Edino le dodatke k pokojnini smejo črtati okrajna sodišča z ozirom na imovinsko stanje posameznih žrtev. Vsi voj. invalidi voj. vdove in sirote naj takoj vložijo prizive na pristojnih sodiščih zoper sodne sklepe, ki priznavajo le polovično pokojnino ali jo celo črtajo z motivacijo, da niso po členu fin. zakona 289 siromašni. Komu ni to dovolj jasno oziroma ne ve, kaj naj stori, naj se oglasi v pisarni Udruženja vojnih invalidov. Oni člani, ki imajo že v rokah sodne sklepe, naj se v tej zadevi požurijo, ker je prizivni rok le 15 dni.

Radikalni sunek proti klerikalnem

Interpelacija radi manipulacij A. Sušnika. — Železniške konvencije z Italijo sprejete.

BEOGRAD, 30. junija. V skupščini se je danes nadaljevala debata o beograjskih konvencijah. Posebno so se pretresale z Italijo sklenjene železniške konvencije. Skupščinska večina jih je nato sprejela.

Radikalni poslanci s Petrom Petrovičem na čelu so vložili interpelacijo radi svoječasnih manipulacij prometnega ministra v vladi Davidović—Korošec klerikalca Sušnika. Interpelanti trde, da je Sušnik oškodoval državno blagajno za 50 milijonov Din.

Strahote letošnjega poletja

Cikloni, povodnji in neprestani nalivi v Banatu. — Slaba letina.

BEOGRAD, 30. junija. Iz vseh delov Banata in drugih krajev prihajajo poročila o vremenskih katastrofah. Iz Vidina poročajo, da je razsajal v okolici in mestu strašen ciplon, ki je poškodoval številne stavbe, a nekatere celo popolnoma porušil. Nad 100 oseb je postalo žrtev ciklona. Celotno škodo cenijo na 60 milijonov dinarjev. Poleg tega so ob Donavi ležeča mesta ogrožena radi naraščajočih vod. Ogrožena so tudi žitna polja. Klasje je še zeleno in radi pomanjkanja toplote sploh ne bo dozorelo.

Pašič težko belan ali zdrav?

BEOGRAD, 30. junija. Iz Karlovih varry je prispelo poročilo, da je zdravstveno stanje Pašiča jako nevarno. Alarmantno vest pa demantira brzojavka, v kateri se poroča, da je Pašič okreval, da je zlati-ca odjenjala in da je celo temperatura normalna.

Težka avtomobilska nesreča pri Cetinju

BEOGRAD, 30. junija. Iz Cetinja poročajo, da se je v bližini mesta dogodila težka avtomobilska nesreča. Avto, v katerem se je vozilo 20 oseb, je strmoglavil v 200 m globok prepad. 10 oseb je bilo na mestu mrtvih, a ostalih 10 težko ranjenih.

Potres na Sumatri

BERLIN, 30. junija. Iz Male Azije in s Sumatre prihajajo poročila o velikih potresih. Dveurni potres je otok Sumatro popolnoma opustošil. Mnogo prebivalstva je postalo žrtev potresa. Prebivalstvo kampira v šotorih.

BORZA

CURIH. (Avala), 30. junija. (Izvirno). Beograd 9.135, Paris 14.625, London 25 Newyork 516.50, Milan 18.675, Praga 15.31, Dunaj 73.05, Budapest 0.00723 Berlin 122.95, Brüssel 14.48, Bukarest 2.36, Sofija 3.725.

Darujte knjige za Jugoslov. Mafico

Potrebujemo jih za brate — tam preko! Sprejema se v Mariborski tiskarni (v knjigovodstvu).

m Medklubska šahovska tekma med mariborskim in ljubljanskim klubom je končala 3:3. Od Mariborčanov so zmagali Vasja Pire proti Furlaniju, Ostanek proti Zadnaku, Stupan proti Cirilu Vidmarju. Od ljubljancov pa so zmagali Jerošov proti Kramerju, Valentinčič proti Favai-u, Vogelnik proti Lukeš-u. — Uspeli proti najmočnejšemu klubu v državi se lahko smatra kot zelo zadovoljivo. Po igri, ki je trajala od 1/2 15. do 1/2 19. ure zvečer so imeli šahovci prijateljski sestanek pri Črnem orlu.

m **Požar v okolici Maribora.** Na Vidov dan okrog 13. ure je pričelo nenadoma goreti poslopje Radnjačevih naslednikov v Brestnici pri Kamnici. Ogenj je zajel stnovanjsko-gospodarsko poslopje, a so ga pravočasno prispele požarne brambe iz Studencev, Maribora in Kamnice uspešno zadušile. Zgorela je le streha, dočim je po zaslugi požarnih bramb ostal del poslopja nepoškodovan. Domneva se, da so ogenj zanetli otroci.

m **Sejmsko poročilo.** Na svinjski sejmi dne 25. t. m. se je pripeljalo 113 svinj, 1 ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 125—150 Din, 7—9 tednov stari 180—200, 3—4 mesece stari 350—380, 5—7 mesecev star 420—450, 8—10 mesecev stari 550—580, 1 kg žive teže 10.50—12.50, 1 kg mrtve teže 15—17. Prodalo se je 87 komadov.

m **Tamburaški odsek Glasbenega društva »Drava«** priredi v nedeljo dne 4. julija t. l. ob 15. (3.) uri svojo prvo poletno veselico s sodelovanjem pevskega zbora »Drava« na vrtu in v vseh lokalih gostilne Mautner, Zgornje Radvanje. Za dobro kapljico in domačo kuhinjo je poskrbljeno ter se ljubitelji neprisiljene zabave vabijo k obilni udeležbi. N 82

m **Kavarna mestni park.** Od 1. julija naprej je koncert pomnožen z enim Jazbandom, svira dnevno pri vsakem vremenu od 17.—19. in od 21.—2. ure. 1244

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sreda, 30. junija ob 20. uri »Fra Diavolo« ab. C. (Kuponi).

Četrtek, 1. julija ob 20. uri »Fra Diavolo« ab. B. (Kuponi), Zadnjič v sezoni.

Petek, 2. julija ob 20. uri »Ognjenik«. V korist Udruženja gledaliških igralcev SHS.

Sobota, 3. julija ob 20. uri »Ojdisus« ab. A. (Kuponi), Zadnjič v sezoni, Zadnja predstava v sezoni.

Gledališki abonenti so naprošeni, da poravnajo svoji abonma čim prej, ker se 3. t. m. zaključuje sezona.

Zvišanje mezdnih razredov v splošnem zavarovanju!

Okrožni urad za zavarovanje delavcev nam poroča: V delojemalskih vrstah se je ponovno povdara potreba, da se mezdni razredi v splošnem zavarovanju preuredi, da ne bo gospodarsko občutne in bistvene razlike med dejanskim zaslužkom in zavarovalno mezdo in podporo. Občutnejša razlika se je pokazala posebno v najvišjem mezdnem razredu, kjer so se odmerjale dajatve in seveda tudi prispevki po najvišji zavarovani mezdi, ki je znašala doslej 40 Din, dnevno. Vsled tega je nujno porasla razlika med dejanskim zaslužkom in z nakazanimi dajatvami.

Zato je ravnateljstvo osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu predlagalo ministru za socialno politiko, da se najvišja zavarovana mezda poviša in vsaj deloma prilagodi dejanskim razmeram. Minister za socialno politiko je z naredbo broj 380 od 9. aprila 1926, razglašeno v Uradnem listu ljubljanske in mariborske oblasti od 18. maja 1926, zvišal najvišjo zavarovano mezdo od 40 Din na 48 Din na ta način, da bodo odslej uvrščeni v XVII. mezdni razred le oni delojemalci, ki prejemale dnevne mezde nad 40 Din in največ 48 Din, v novi XVIII. mezdni razred pa oni, ki zaslužijo več kot 48 Din dnevno in sicer znaša zavarovana mezda za ta razred 48 Din.

Za delojemalce, spadajoče v novi 18. mezdni razred znaša dnevni prispevek: za slučaj bolezni 2,88 Din (1,44 za delojemalca), za delavsko zbornico 0,24 Din (0,24 za delojemalca), za borzo dela 0,14 Din (0,07 za delojemalca).

Denarne dajatve po 18. mezdnem razredu pa znašajo: dnevna hranarina 32 Din, dnevna porodnina 36 Din, dečja oprema 672 Din, pogrebina 1440 Din.

Naredba o ustanovitvi novega mezdnega razreda stopi s 1. julijem t. l. v veljavo. Ker se bodo torej od tega dneva dalje predpisovali prispevki tudi po tem mezdnem razredu, obenem pa odmerjalo tudi dajatve, je v interesu prizadetih zavarovancev, da skrbijo za pravočasno pravilno prijavo delanskega zaslužka.

Protestno zborovanje stanovanjskih najemnikov

Zahtevajo podaljšanje stanovanjske zaščite do 1. 1930. in odklanjajo visoke najemnine.

Maribor, 27. junija.

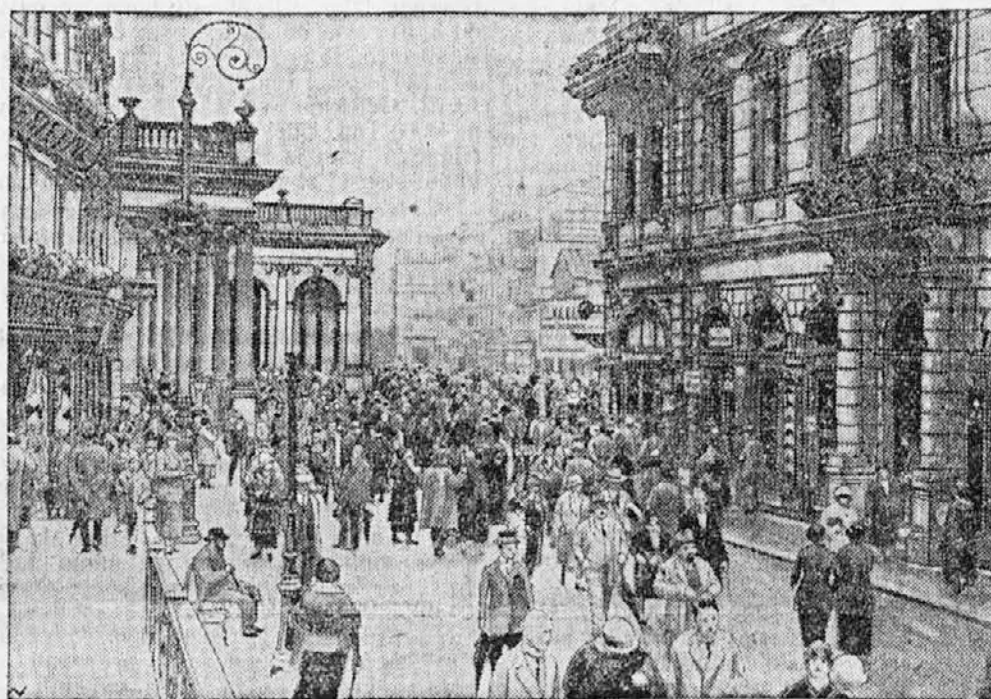
Danes dopoldne se je vršil na vrtu Gambrinove restavracije dobro obiskani shod, ki ga je sklicalo tukajšnje društvo stanovanjskih najemnikov v znamenje protesta zoper znani zakonski osnutek, ki ga je predložila skupščini sedanja vlada in ki znači likvidacijo dosedanje najemniške zaščite. Shoda so se udeležili najemniki vseh slojev od delavca preko obrtnika in trgovca do višjih državnih uradnikov. Vsi so glasno pritrdjevali izvajanjem govornikov, ki so žigovali brezobzirnost, s katero hočejo hišni posestniki zaščititi svoje interese.

Protestni shod je otvoril in vodil predsednik društva stanovanjskih najemnikov g. postajenačelnik Mohorko, ki je uvodoma pozdravil zastopnike strokovnih organizacij in zastopnike tiska. Nato je v daljših stvarnih, vendar pa odločnih izjavah obsodil sedanji zakonski osnutek in pokazal s kako površnostjo in brezobzirnostjo za socialne interese širo-

kih ljudskih slojev se pri nas »rešuje« stanovanjsko vprašanje. Prebral je osnutek novega češkoslovaškega stanovanjskega zakona, ki kaže, da so Čehi veliko temeljiteje in pravičneje zagrabili ta problem. Pri nas postopa država docela napačno: namesto da bi zidala stanovanjske hiše za svoje uslužbenke, še sama izganja najemnike iz stanovanjskih hiš.

Tudi g. Petejan je v imenu zasebnih nameščencev ostro zavrnil zahtevo hišnih posestnikov, da naj se jim najemina plačuje v zlati valuti. Za državne nameščence in upokojence je govoril g. Karis, za male obrtnike g. Vahtar, za železničarje g. Perme in za strokovno komisijo g. Bahun. Nato je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva podaljšanje sedanjega stanovanjskega zakona do 1. 1930 in temeljito akcijo s strani države za omiljenje stanovanjske bede.

Zdravilišče Karlove varý

Karlove varý, eno izmed najznamenitejših evropskih kopalšč, ki ga poseti letno nad 65.000 gostov različnih narod-

nosti. Kakor znano, se je nedavno mudila ondi tudi naša kraljica Marija.

Zdravniško priznani, krepčilni

JUHAN

je najboljši dodatek k vsaki juhi.
Močna juha je pol kosila.

Cenjena gospodinja, samo en požitek in postane vam enadomestljiv domači prijatelj.

Stevilna priznanja. — Zahtevajte ga povsod. Glavna zaloga: **R. BUNC IN DRUG, Ljubljana, Gosposvetska cesta.**

Na gornje se pravočasno opozarjajo vsi zavarovanci, ki spadajo po citirani naredbi v 18. mezdni razred. Kdor bi se pa za pravilno uvrstitev pravočasno ne zanimal, se pač ne bo smel pritoževati, če bo moral čakati na dajatve zato, ker bo moral urad šele ugotavljati dejanski zaslužek.

»Bela pošast Dobrudže«

V zadnjem času napadajo bolgarske čete dan za dnem obmejne vasi v južni Dobrudži, zbog česar je romunska vlada že ponovno protestirala v Sofiji. Minule dni pa se je posrečilo na splošno presenečenje razkriti, da poveljnika tem četam prosluli macedonski vojvoda Vasil Teodorov in njegova ljubica Eva Maneva. Vaško prebivalstvo naziva ta parček zbog njune drznosti in krvoločnosti »Bela pošast Dobrudže«. Eva Maneva je nenavadno lepa ženska, ki živi s slastjo razbojniško življenje, ker se je vroče zaljubila v bandita Teodorova. Dovršila je višjo deklško šolo, na kar se je seznanila s Teodorovim, čigar drzna dejanja v Macedoniji so silno vzburkala njeno domišljijo in v srcu ji je vzplamtela strastna ljubezen do bandita. Zapustila je rodno hišo in odšla za svojim »junakom« v šume, da bi z njim vred nosila tegobe in radosti razbojniškega življenja. Postala

je drugi načelnik Teodorove čete, ki šteje okrog 200 mož in se nahaja sedaj v Dobrudži. Četa je preskrbljena s puškami in ročnimi granatami; po dnevu se skriva globoko v gozdovih, ponoči pa napada okoliške kraje. Lansko leto se je bojevala na jugoslovanski meji, kjer bi jo bili naši četniki skoraj ujeli, vendar pa se jim je po zaslugi spretnih Teodorovljeve taktike umaknila na bolgarska tla in se tako obvarovala. Romunske oblasti so razpisale nagrado 20.000 zlatih levov onemu, ki ujame ali usmrti »belo pošast Dobrudže«.

17 mesecev nepremično v postelji

Na Angleškem se mnogo piše in govori o dekletu, ki se nahaja že osmi mesec v atalepsiji, iz Malinette (Wisconsin) pa poročajo, da je ga Stankevicz, ki je imela isto bolezen, ozdravela. Ga Stankevicz je žala sedemnajst mesecev popolnoma nepremično, ne da bi mogla gibati s katerokoli mišico, kljub temu, da je bila ves čas pri polni zavesti. »Nihče — je dejala — si ne more predstavljati trpljenja, ki sem ga prestala v tem času. Videla sem in slišala okrog sebe svoje stariše in prijatelje, ne da bi jim mogla dati znak, da bi razumeli moje misli in moje želje. Minevali so dnevi, ne da bi vedela, kedaj bo konec mojega trpljenja. Celo muhe, ki so sedale na obraz, nisem mogla prepoznati, najtežje pa mi je bilo, da po porodu, ki je zakrivil bolezen, nisem mogla pokazati, da poznam otroka, ki so mi ga stariši kazali.«

Poleg prebavnih organov ki so nemočno opravljali svojo funkcijo, so delovala tudi pljuča in srce. Sicer je ga Stankevicz ležala 17 mesecev otrpla kakor kip.

Kupujte srečke Doma ubogih!
Cena Din 50.—

Sokolstvo

Ju goslovanski naraščaj v Pragi

Posebna poročila Cepsa.

Praga, dne 28. junija.

V soboto dne 26. t. m. je prispel semkaj sokolski naraščaj iz Jugoslavije. Na kolodvoru so ga sprejele številne odlične osebnosti, zastopniki SHS poslaništva in konzulata ter veliko število članov jugoslov. kolonije in dijaštva. Samo ob sebi se ume, da so bili prisotni tudi sokolski funkcionarji in dolga vrsta čeških bratov in sestra. Sokolski vlak, s katerim je prispel jugoslovanski naraščaj, je bil burno pozdravljen. Godba je intonirala obe himni. Po sprejemu se je razvila množna povorka po mestu do šole v Jindřiški ulici, kjer naraščajniki prenočujejo. Pred šolo so se vršili pozdravni govori. Zvečer se je vršila krasno uspeša slavnostna akademija v Tyrševem domu.

Včeraj je sokolski naraščaj nastopil na stadionu. Bil je lep nedeljski popoldan in se je zbralo okrog 120.000 gledalcev, največje število, ki so ga dosegle dosedanje zletne prireditve. Naraščajnikov je nastopilo 14.400. Vaje so radi svoje prozornosti v polni meri zadovoljile gledalce in naraščaj je bil deležen navdušenih ovacij. Dven je bil pogled na telovadišče, slika, kakor se redkokdaj nudi. Pred razhodom je jugoslov. naraščaj slovesno izročil češkoslovaškemu naraščaju zastavo. Izročitev se je izvršila pod ložo predsednika Masaryka. Govoril je tudi starosta TSS Gangl. Njegov vzklik: »Živela češkoslovaška republika, živel brat Masaryk« je izzval ogromno navdušenje in je vzbudil med maso gledalcev gromovit odmev.

Zvečer je bila prirejena v Obecnem domu beseda jugoslov. naraščaja, ki je takisto prekoslila vse pričakovanje.

Nekaj zanimivosti z zleta

V kako velikem obsegu se bo vršil letošnji praški vsesokolski zlet, kažejo sledeče številke: zletni prostor meri 320.000 m² telovadišče je dolgo 320 in široko 202 m, na njem ima prostora 14.400 telovadcev, za proste vaje ter 129.000 gledalcev. Za zlet je prijavih nad 60.000 članov in nad 31.000 članic, 18.600 naraščajnikov in 17.500 naraščajnic. Za proste vaje je prijavih nad 25.000 telovadcev in telovadk. Tekmovalo bo 39 vrst v višjem in 455 vrst v nižjem oddelku ter 43 posameznikov za prvenstvo. — 34 velikih mest pošlje svoje poslane. Razen Slovanov se udeležijo zleta: Francozi, Belgijci, Italijani, Rumuni, Švicarji, Angleži, Luksenburžani, Finci in Litavci. Poleg tega bo na zletu zastopanih tudi 6 evropskih armad.

Odhod v Prago

Osem posebnih vlakov bo peljalo naše Sokole v Prago k skupni manifestaciji in proslavi velike sokolske misli ter k skupni proslavi vseslovaškega edinstva. 5 od teh vlakov vozi skozi Maribor. Članstvo, ki ne odpotuje v Prago, se pozivlja, da pride pred odhodom na kolodvor pozdravit naše brate iz južnih krajev. Na tukajšnjem kolodvoru bo pozdravila vsak vlak tudi sokolska godba.

Prihodi in odhodi sokolskih vlakov dne 2. julija so v Mariboru sledeči: sokolski vlak št. II. vozi članstvo beograške župe, prihod v Maribor ob 0,35, odhod 1,19. uri.

vlak št. V. vozi župo Osijek in Banjaluko; prihod ob 13, odhod ob 14,18. uri.

vlak št. IV. vozi banačko župo, prih. 16,30, odh. 16,54.

vlak št. I. vozi župe: Niš, Skoplje, Zaječar in Kragujevac, prih. 17,30, odh. 18,01. Navzočnost članstva je nujno potrebna pri temu vlaku.

vlak št. VIII. vozi župe: Ljubljana, Celje, Maribor ter savezno starešinstvo, prih. 20,30, odh. 21,31. S tem vlakom se odpelje vse članstvo mariborske župe, katero se zbere ob 19. uri v Nar. domu in skupno odkoraka odtod na Kolodvor.

o Sokoli, ki odhajajo v Prago in žele še kakih informacij naj se oglase v četrtek ob 19,30 uri na restavracijski vrst v Narodnem domu, kjer bo prostovoljen sestanek.

Preden odpotujete in pred vzponom v hribe se založite s primernim provijantom.

Trpežen, redilen in dober je
„SUHOR“
prepečenec najbolje kakovosti. — „SUHOR“ se dobi povsod.

„Kralj Ojdip“ na mariborskem odru

Premiera v Narodnem gledališču.

Sobotna premiera nesmrtno Sophoklo-ve žalozigre »Kralj Ojdip«, je značila izpolnitev obljube, ki nam jo je dalo naše gledališče že pred leti. Ker se je že toliko časa odlašala, bi menda bilo primernejše, če bi se s tem komadom pričela prihodnja sezona. Bil bi dostojen uvod vanjo. Za sklep sezone se dajejo navadno lahki komadi, kar je v skladu z razpoloženjem občinstva. Vendar pa je to postranskega pomena. Šli smo v gledališče z neko bojaznjo, kajti s klasičnimi komadi pri nas običajno ne odrezajo najboljšo. Zlasti se je bilo pri Sophoklu bati, da bo vprizoritev plehka, brez klasične linije, brez sophoklejskih osebnosti. Kakšen bo starogrški traged na mariborskem odru? Ali nam bo zavela z odra arhaična lepota tega Večnega komada; nas li bo prebrel kakor davne gledalce, ki so ga zrl pod sinjim helenskim nebom? Čisto drugačni so občutki, s katerimi sprejemamo tisočletja stare umetvore človeškega duha, nego one, ki so dozoreli v naših dneh. In gledališče ima z njimi daleko večje preglednice, kajti treba je zabrisati to, kar ne prija sodobnemu ukusu, ne da bi bila okrnjena starinska lepota dela in njegova neminljiva vsebina. Že pri daleko mlajšem Shakespearju je križ z zastarelo dramsko tehniko, kamoli pri antičnem Sophoklesu.

Trudu, ki ga je imel z naštudiranjem »Kralja Ojdipa« g. Bratina, gre hvala, da je mariborski Sophokles dokaj zadovoljiv. Z večjimi scenskimi in kostumnimi pripomočki, s še bolj poglobljeno režijo in ob igri samih izbranih igralcev je, kajna, mogoč večji efekt. Umevanje antične dramaturgije je lahko različno. Ali skrb in ljubezen je prevečala vprizoritev in to nam zadostuje.

Najtehtnejši prigovor, ki bi ga lahko stavili režiserju, se tiče zbora. Ne glede na to, da še danes ni povsem točno dogano, kako so Grki uporabljali zbor, ki je bil domala samosvoji organ in ki so ga vrlo čislali, je vendar umljivo, da ga je treba prilagoditi sodobnemu ukusu. Neki znanec ima prav, ko je dejal, da bi bil učinek večji, če bi bil govoril samo korofajos (zborovodja) in le na povzdignjenih mestih vsi, a glasove zbora bi spremljala tiha, diskretno prilagojena godba. — Nastop našega zbora ni bil srečen. Mesto ma deklamatsko suhoparno, mestoma patetično recitiranje se je zdelo odvisno, anahronistično. Dalo bi se rešiti samo na zgoraj omenjeni način ali pa z zelo skrbnim naštudiranjem zbora. Treba bi bilo še bolj izsiliti optičen efekt, izsolati glasove in doseči večjo enotnost in barvnost govorenja. V zboru je bilo premalo kolektivnega duha, zato je učinkoval kakor kak slabo izvežban orkester. Ni bil zmogel podati tistih finih vibracij, ki bi bogatim Sophoklovim verzom v čisti in blagoglasni slovenski govorici dale silo bolešt, nadej, strahu pred božanstvom in molitveno ubranost. Taki nastopi zahtevajo posebno nego. Opozarjam na poskus V. K. Serjožnikova v sovj. Rusiji, ki je osnoval »teatr čteca«. To novo gledališče se močno približuje zboru v stari Heladi in obstoji poglavito v tem, da tonalno oživi pesniška dela in povzdigne recitacijo na nivo umetnosti. Pesniška dela čita poseben »korofajos« in za njim zbor, ki ima enotne kostume, ki skuša z glasom — brez petja — zajeti vso melodičnost pesniškega dela in ilustrirati vsebino. (Spomnim se tudi srednjeveškega krščanskega ritualnega petja, ki ni bilo petje v današnjem smislu). — Zbor je tedaj najšibkejša struna našega »Kralja Ojdipa«.

Protagonit g. Bratina in izrazit traged, zato ne moremo reči, da bi bil v tej vlogi na višku. Bil pa je dobro vigran in je podal thebanskega kralja z zadostnim umevanjem in občutjem. Zlasti na začetku je bil močan, potem je nekoliko opešal in ni dovolj stonjeval Ojdipove ne-rešče, dokler se ni na koncu zopet vžil vel globoko v kraljevo bolešt. Deuteragonist g. Železnik je bil v vlogi pravičnega Kreona prav plastičen in simpatičen. Ga Bukšekova je očitovala kot Jokasta veliko silo tragedkinje. V Telresiasu g. Pavle Koviča nam je manjkala globlja notranja sila; tako se niso vedli božji pre-roki pred kralji, ki so tačas trepetali zbog samovoljnosti in krutosti bogov. — Ugajala sta v maski in v igri oba pastirja (gg. Joško Kovič in Razberger); g. Kovič je bil posebno izrazit.

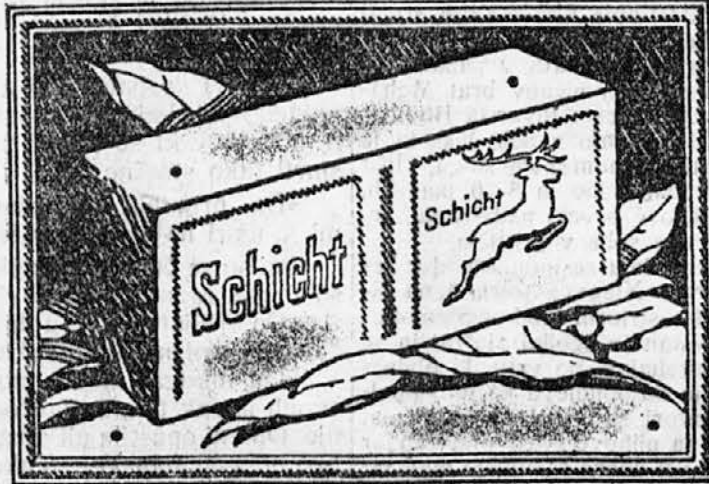
Insenciacija je bila preprosta, vendar pa jako učinkovita. Z zastori je bila dosežena iluzija večje prostornosti, a rekvi-ziti so spominjali po svoji enostavnosti na stare skene. Režijo in insenciacijo je imel v rokah g. Bratina.

Ob tej priliki je treba omeniti blesteč prevod profesorja Sovreta. Slovensčina se pod njegovo mojstrsko roko približuje

Možno je, da so nekatera mila dobra Boljše, kakor Schicht-ovo, ni niti eno. Najboljše je edino

Schichtovo milo

znamka „JELEN“.

Kupujte le najboljše milo! Pri uporabi se izkaže, da je najcenejše.

Bodite previdni, ako Vam ponujajo druga mila kot „ravno tako dobra, kakor Schicht-ovo“.

Za najboljšo kakovost jamčita le

ime **SCHICHT** in znamka „JELEN“.

je eleganci in blagoglasnosti grščine; če primerjamo prevod na naš jezik z znanim hrvatskim prevodom Kolomana Raca, moramo biti hvaležni prevajalcu, da je tudi s Sophoklom posvedočil čudovito prožnost in lahkoto slovenske govornice. Žal da so nam slast kvarili nekateri igralci, ki očitno ne dajo kdovekaj na jasen izgovor. Pravičen naglas in timbre jezika in s svojo potetično deklamacijo

zabrišejo sladak ritem Sophoklovih verzov.

»Kralj Ojdip« zapušča v vsakem dojemljivem gledalcu globok utis in tilho slutnjo, da smo tudi mi često v življenju žrtve bogov ali »neznanih sil«, kakor jih mi imenujemo, sil, ki se vmešavajo v našo usodo s tisto krutostjo, pred katero je že stari Helen vponil glavo in v žgoči onemoglosti stisnil pesti. B.

Katastrofalen požar na Dravskem polju

Ptuj, 28. junija.

V ponedeljek ob 12. uri je izbruhnil v vasi Apače požar, ki je kmalu zavzel ogromne dimenzije. Ni trajalo dolgo, pa je bila vsa vas v plamenih. Močan veter je razpihoval ogenj in okrog 70 objektov je postalo njegova žrtev. Tridesetim posestnikom je skoro popolnoma uničeno premoženje.

Na lice mesta so takoj prihiteli požarne brambe okoliških občin; pozvana je bila tudi mariborska, ki je pričela z reševalnimi deli šele okrog 15. ure. Reševalna dela požrtvovalnih gasilcev so bila jako otežkočena, kajti plameni so se širili z bliskovito naglico in je obstajala velika nevarnost, da bo veter zanesel ogenj celo v sosedno vas. Ogenj se je bil že od-

trgal na Zapečjo vas, vendar pa so ga pravočasno zadušili, sicer bi tudi ta vas postala žrtev strašnega požara. Sedem brizgaln je delovalo neprekinjeno do 18. ure. Ko se jim je posrečilo ogenj zajeziti sta se ptujška in mariborska lahko vrnila, dočim so ostale pogasile in rešile kar se je še rešiti dalo. Domneva se, da so ogenj zanetil otroci pri Repu, od koder so se usodni plameni razširili na ves južni del vasi in opustošili vse, kar niso rešile požarne brambe.

Ves južni del vasi je torej upeljen in prebivalci brez strehe. Upamo, da bodo oblasti ukrenile vse potrebno, da se bo pogorelcem nudila pravočasno potrebna pomoč.

Sport

ROKOMET.

Maribor — Ljubljana
5:2 (4:1)

Minulo nedeljo je nastopila v Mariboru reprezentanca mesta Ljubljane proti reprezentanci Maribora in doživela nepričakovano hud poraz. Ljubljanska družina ni bila sicer popolna, vendar so jo tvorile priznana dobre igralke. Za Maribor je nastopila kompletna družina ISSK Maribora in predvedla, predvsem napad, dokaj lepšo in uspešnejšo igro kot Ljubljana. Premoč domačink je bila v prvem polčasu očitna in doseženo razmerje odgovarja v polni meri močem nasprotnic. V drugem polčasu je tempo nekoliko popustil, moči so se približno izenačile, a igra je znatno trpela radi sodnikove popustljivosti, ki je tudi v prvem polčasu krivično prisodil v out streljano žogo za goal v korist Ljubljane. (Mreže so absolutno potrebne).

Družina ISSK Maribora je torej častno zastopala mariborski hazena-sport in mu priborila časten uspeh in zaslužno zmago.

Adrija (Trst) — ISSK. Maribor
5:6 (2:2)

Včeraj popoldan se je v Mariboru odigrala prva mednarodna hazena tekma med prvakom tržaškega okrožja SD Adrijo in prvakom mariborskega okrožja ISSK Mariborom.

»Adrija« je prispela v Maribor že v ponedeljek popoldan. Sportniki so ji priredili na kolodvoru prirčen sprejem, zvečer pa se je v hotelu Union vršil gostom na čast prijateljski večer.

Za tekmo je vladalo v sportnih krogih precejšnje zanimanje in temu primeren je bil tudi obisk.

Tekma sicer ni nudila izrednega užitka, vendar so Tržačanke predvedle igro, ki zasluži vse priznanje. Napad ima veliko prodorno silo in dober placement. — Obramba v vratarico pa je dosledno z velikim uspehom razbijala ostre napade »Maribora«, ki nosi precej krivde da igra ni nudila tega kar se je pričakovalo.

Potek tekme je bil izredno oster. Tempo sta diktirali obe družini, ne da bi popustili. Prvi gol, ki je bil neobranljiv, je

dosegla »Adrija«, takoj nato je »Maribor« izenačil, nakar se je rezultat dvigal vedno samo z enim golom difference, tako, da se tik do zaključka ni mogla nobenemu od nasprotnikov prisoditi zmaga. — Končno je »Maribor« po efektne golu odločil tekmo sebi v korist.

Adrijanašice so zapustile v vrstah naših sportnikov najlepši utis in upamo, da nas niso posejile zadnjikrat.

Sodil je g. Vončina dobro.

NOGOMET.

ASK. Primorje — ISSK. Maribor
5:4 (3:2)

Po velikem porazu, ki ga je ISSK Maribor doživel v gosteh v Ljubljani (11:0), je včeraj dobro pripravljen odigral prijateljsko revanžno tekmo proti ASK Primorju.

Tekma, ki je potekla oba polčasa v jako ostrem tempu, je nudila v letošnji sportni sezoni največ užitka. Moštvi sta predvedli užitka polno igro, ki v ničemer ni zaostajala za tekami prvorazrednih vodilnih klubov. »Primorje« je v resnici podalo od vseh ljubljanskih moštev, ki so nastopila v Mariboru najlepšo igro in želo obilo priznanja. Hitri napad se je kljub dobri obrambi domačinov ob vsakem prodoru znal uveljaviti. Erman, ki sicer ni bil v najboljši formi je prednjačil. Izborni sta bili tudi krilli in sploh vse moštvo je tvorilo vigrano homogeno celoto.

»Maribor« in zaostajal. Kombinativno in tehnično je goste celo nadkriljeval, vendar je vsled starega greha neodločnosti pred golom, moral kljub temu da je imel več in boljše šanse utrpeti poraz. Vsekakor pa moramo z veseljem konstatirati, da je moštvo znatno napredovalo in da ni dvoma, da bo tudi v bodoče z enako požrtvovalnostjo zastopalo svoje barve. Včerajšnji rezultat je za »Maribor« vsekakor časten in dokazuje, da se z malo volje lahko doseže velik uspeh.

Sodil je g. Planinšek dobro in nepristransko.

Po tekmi je ISSK Maribor priredil ASK Primorju, prirčen prijateljski večer, kojega se je udeležila tudi SD Adrija. Ob 23. uri so gostje, ljubljanci in Tržačani zapustili naše mesto z zadržilom, da to ni bil zadnji posej, ampak, da se bodo drage volje odzvali vsakemu povabilu. Oba dneva sta torej potekla v splošno za dovoljstvo vse mariborske sportne publike in gostov.

Jugoslavija — Češkoslovaška
2:6 (2:5)

Na Vidovdan se je v Zagrebu odigrala meddržavna tekma Jugoslavija: Češkoslovaška. Čehoslovaki so za cel razred nadkriljevali domačine in zmagali popolnoma zaslužno. Za poraz nosi največ krivde vratar Mihelčič.

Rapid (Maribor) : Atletiki (Celovec) 1:6

Včeraj je SD Rapid gostoval v Celovcu in podlegel z 1:6. Moštvo je docela odreklo tako, da so domačini z lahkoto dosegli visoko razmerje.

KOLESARSTVO.

: Perunaši! V četrtek zvečer odborova seja v Narodnem domu.

Kino

KINO »DIANA« STUDENCI

predvaja do vključno sobote 3. julija »KU-KLUX-KLAN«. Največji uspeh v vseh svetovnih kinih! Prva epoha od sobote 26. do vključno torška 29. junija »Tajni zločinec«, 6 činov. Druga epoha od srede 30. junija do vključno sobote 3. julija »Bele čepice«, 5 činov. Po vsaki predstavi predvajanje filma, posnetega v Mestnem parku v nedeljo 6. junija. Slike krasne in čiste. Spoznati je vsako filmsko osebo.

Predstave dnevno! Ob delavnih: ob 19. in 21. uri, ob nedeljah in praznikih ob 16., 19. in 21. uri.

GRAJSKI KINO

Od ponedeljka 28. do srede 30. junija predvaja veliko veseloiro »Doživljaj kontrolora spalvalnih vozov« v šestih zabavnih činih s Harry Liedke in Harry Weisse v glavnih vlogah.

APOLO KINO

Od 29. junija do četrtega 1. julija predvaja »Čudeži morja«. Šest nepresegljivo zanimanje vzbujajočih činov. V glavni vlogi glasoviti raziskovalec oceanov J. Williams in dva potapljača. Snimljenje se je izvršilo s podporo in po nalogu vlade severoameriških držav.

Iz življenja in sveta

Če je človek humorist...

Slavnega ameriškega humorista Mark Twaina, ki je s svojimi spisi nasmejal tudi marsikaterga našega čitatelja, je nekoč povabila neka protialkoholna organizacija, da bi predaval v prid društveni propagandi. Mark Twain se je rad odzval. Zborovalci, ki so dobro poznali njegovo ime in spise, so ga navdušeno pozdravili in Twain si je lahko dejal: »Začetek je dober«. Jedva pa je bil prebral prvi stavek svojega zelo resnega predavanja, je vse občinstvo udarilo v smeh. Twain se je začudil. Zlodja, si je mislil, saj jih ne morem zabavati in — nazadnje — v mojem predavanju ni niti sence humorja. Resno je prosil občinstvo miru, češ, da ima predavanje važen namen in da ni ničesar, kar bi lahko vzbujalo smeh. Ko je izpregovoril te besede, se je smeh pretvoril v krohot. Twain pa je imel potrpežljive živce in je čakal toliko časa, da se je dvorana za silo pomirila. Nato je prebral nadaljni stavek, a tudi tega je prekinil smeh. Twainu je že vse skupaj presedlo; jel je obupno kriliti z rokami in pomirjevati ljudi. To je, kaj-pak, vzbudilo vihar krohota, ker so ljudje mislili, da Twain radi tega krili z rokami, da bi jih zabaval. Lahko mu verjamemo, da je spričo tega dobival Twainov obraz vedno bolj komične poteze, zakaj tudi ta ameriški pisatelj je bil med onimi, ki smešno kremžijo obraz, kadar hočejo biti strahovito resni.

Kakšen je bil konec te komedije? — Twain je ogorčeno zavpil: »Norcem ne bom predaval, naj vas zlodji vzame!« To je vzbudilo tako veselje, da so ljudje vstali in nekoliko navdušenih častilcev dobrega humorja je vzelo pisatelja na ramena in so ga triumfalno nesli iz dvorane.

Humorist Mark Twain pa je bil zopet za eno življenjsko izkušnjo bogatejši.

Stari časniki

V Franciji izhaja 22 listov, ki so stari čez 100 let; razen enega izhajajo vsi izven Pariza, kar je značilno. »Le Journal de Loiret« izhaja nepretrgoma 182 let in slovi kot najstarejši francoski časnik. Za sabo ima bogato zgodovino in najznamenitejši dogodki v zadnjih dveh stoletjih so se odražali v njegovih predalih. Izmed pariških je najstarejši tudi pri nas znani »Journal des Debats«, ki je izmed pariških dnevnikov največji prijatelj naše države. Izhaja že 137. leto.

Ko smo že pri časnikih, poberimo še ta-le paberke:

Neki francoski časnikar je izračunal: Novinar, ki napiše dnevno 200 vrst, spiše mesečno 6000 vrst, na leto 72.000 in

čez 30 let, 2.100.000 vrst, 6000 vrst tvori že dobršen snopič, v 30 letih pa bi bil lahko izdal 360 knjig. Če računamo samo 32 črk na vrsto, iznaša to 69.120.000 črk. Ko bi 10 vrst tvorilo 1 meter, bi meril spis človeka, ki tekem 30 let spiše vsak dan 200 vrst, 216.000 m.

Kako živi Abd-el-Krim?

Neki francoski novinar je hotel izvedeti, kako živi »osvoboditelj Islama« v francoskem ujetništvu in je razkril zvedavim čitateljem sledeče podrobnosti:

Hiša, v kateri biva Abd-el-Krim, straži dvojna straža, ki skrbi za to, da prepreči vsako indiskretnost. Vrata v palačo so zaprta. Abd-el-Krim, njegov brat Mohamed in njegova zvesta tovariša Bužibar in kaid Haddon bivajo v neki hiši, ki je zidana v špansko-maurskem slogu. Hiša obsega tri velike sobe in 5-6 manjših. Moški stanujejo v prvem nadstropju, žene pa imajo dve sobe v pritličju.

Pri Abd-el-Krimu se nahajata dve ženi in trije otroci. Njegova tretja žena biva z njegovim stricem Abd-es-Slemom.

Ujetniki vstanejo zgodaj zjutraj in se po zajtrku sprehajajo po vrtu, ki obdaja hišo ter igrajo do poldneva karte. Popoldanski razgovori se vrše ob čaši čaja. Nihče ne ve za njihove pogovore, vendar se zdi, da se vsi dobro razumejo med sabo, čeprav se Haddon večkrat odtrani, da pokadi kako cigareto v samotji. Zvečer prinese pašni služabniki tradicionalni kuskus in razgovor ter igranje kart se zavleče do pozne polnočne ure. Včasih se pogovarja z ujetniki tudi kak častnik, toda ti pogovori so strogo tajni.

Na Abd-el-Krimu in njegovi okolici ni opaziti nikakih znakov razočaranja ali tuge: fatalizem je jačji od teh spominov.

Azerkane in Hitmi živita s svojimi rodbinami v drugi hiši, v Bon Jalodu. Njih življenje je popolnoma enako onemu Abd-el-Krima in njegove suite.

Ksantipa, najboljša žena?

Ksantipa je bila najboljša žena, je rekel tisti, ki je imel največ pravice, da sodi o njej. To je bil njen mož Sokrat.

Nekega dne se je zbralo v Sokratovi hiši veliko število Sokratovih prijateljev in učencev. Ksantipa je kot običajno besnela radi številnih gostov, ki so se pogovarjali s Sokratom. Ni se mogla brzdati, planila je proti možu in zavpila: »Kaj si zopet privlekel te zapravljuje časa? Vsi skupaj ste delamrzneži, zastoj kratite čas, o

vsem mogočem se pomenjkujete, mesto da bi prišli za delo. Bolje bi bilo, da nasečeš drva in da prineseš vode, da natrgaš in olupiš repo ter jo pristaviš k ognjišču. Bogovi, kako nesrečna žena sem, norca imam za moža, lenobo, ničvredneža, jezičnika. In tudi ostali niste nič boljši. Naj pojdejo rajši domov...«

Ko je Ksantipa tako kričala in zmerjala, je Sokrat mirno poslušal in čakal. Njegov molk pa jo je še bolj razdražil. Znova je pričela kričati in se razburjati, nato se je zazibala in padla na tla.

Sokrat je priskočil, misleč da je mrtva. Dvignil je roki in zaklical: »Bogovi, kaj mi je storiti?!«

Njegovi prijatelji so ga začudeno pogledovali, kajti niso mogli razumeti učitelja, ki se je razžalostil radi smrti tako strašne žene.

»Da, prijatelji, zatrjujem vam, da mi je umrl najboljši prijatelj!«

Vsi so se čudili in spogledovali. Niso mogli razumeti njegovih besedi.

»Da, prijatelji! Tu leži najboljša žena in moj najboljši prijatelj!«

»Od nikogar nisem mogel doznati svojih napak tako natančno, kakor od nje. Ona ni opustila ali pozabila v očitkih nobene napake. Tako sem imel dovolj priložnosti spoznati svoje napake in zmote ter jih popraviti. Ravno radi tega sem jo vedno rad in pazljivo

poslušal ter mirno prenašal vse očitke. Nihče mi ni napravil te usluge. Vi ste menili, da morate biti obzirni, ker smo prijatelji in nihče mi ni hotel povedati nobene od mojih napak. Poleg vas bi lahko živel v samih zmotah. Ona pa je moj veliki dobrotnik; bila je dobra gospodinja, a ljubila je red in marljiva je bila...«

Sokrat še ni končal svojih besedi, ko se je Ksantipa dvignila s tal, skočila k Sokratu, ga objela in rekla: »O Sokrat, ti si moder, pravičen in dober.«

Medsebojno priznanje!

Kje ste danes moške, ki z lahkoto prenašate očitke in draženja s strani nervoznih žena? Najsi bi govorila žena živo resnico, težko da bi se našel kdo, ki bi iz želje, da popravi svoje napake, mirno poslušal in prenašal njene očitke! So se pač izpremenili časi in nazadnje — kdo bi mogel zahtevati od slehernega zakonskega moža, da bi bil Sokrat! Mislimo, da je bil tudi v njegovi dobi samo — en Sokrat in stotisoče nezadovoljnih zakonskih mož in zadirčnih žena.

Župančičeva „Beseda o Prešernu marib. mladini“

se dobiva v posebnem ponatisku po 50 p kos v naši upravi.

Kupujte in dajajte mladini in ljudstvu!

RAZPIS.

Mestna občina mariborska razpisuje oddajo

težakih in zidarskih del

za kanalizacijo Verstovšek-ove ulice (za Pokojniskim zavodom).

Pravilno kolekovane in zapečatenne ponudbe je vložiti do 12. ure dne 7. julija t. l. v vložišču mestnega magistrata. Na ovitku mora biti označba: »Ponudba za izvršitev cestnega kanala v Verstovšek-ovi ulici«.

Javna otvoritev ponudb ob navzočnosti ponudnikov se vrši dne 7. julija ob 12.30 uri na mestnem magistratu.

Za razpis potrebni pripomočki so na razpolago proti povračilu nabavnih stroškov od 1. julija 1926.

1263

Brez stroškov - najem

oddaste prosta stanovanja, sobe čez počitnice, prazne, opremljene, soverabo kuhinje, lokale, sploh neizrabljene prostore pri »Marstanu«, Rotovski trg 4. 1255

Manjše hiše za resne poseljevalce, isče »Marstan«, Rotovski trg 4. 1257

Železni gradnik, reduciran, isče primerne službe. Ponudbe na upravo pod »Dober kalkulanti«.

Boljše deklet, želi mesta pri družini v Mariboru za vsa hišna dela. Naslov v upravi, 1242

Lepa solnčna soba p. i. družini se odda dvema dijakoma nižjih razredov srednje šole. Naslov v upravi, 1251

Odda se meblirana soba boljše šemu gospodu. Korosčeva ul. 2/L. levo. 1259

Meblirana soba z uporabo glasovirja se odda. Naslov v upravi, 1264

Meblirana soba z prostim vhodom in cele oskrbe ali tudi brez se odda. Naslov v upravi, 1256

Planino z jako dobrim glasom se proda. Sedna ulica 2, Fračko. 1254

Rezila za brivske aparate znamke Gillette, Mont extra, Mem itd., pošilja tudi z pisмено pošto Drage Resina Maribor, Vetrinjska ulica 26. 1240

Učenca sprejme trgovina Drage Resina, Vetrinjska ulica. 1258

Fotografije šolskih skupin in društev izdeluje po znižanih cenah Foto-atelje M. JAPELJ, Maribor, Aleksandrova c. 25. 8

POZOR! No Micika, pojdi k tistemu čevljarju, ki Ti napravi lepe čevlje ter prevzame vsakovrstno popravilo naicence. Prepričaj se in pojdi k Cirilu Lovac, čevljarški mojster, Maribor, Glavni trg 4. 1:62

Sreda 30. junija

Elitni koncert

pomnožen orkester

Velika kavarna

Četrtek 1. julija

Harald LOYD

4 Zlatogoras 4

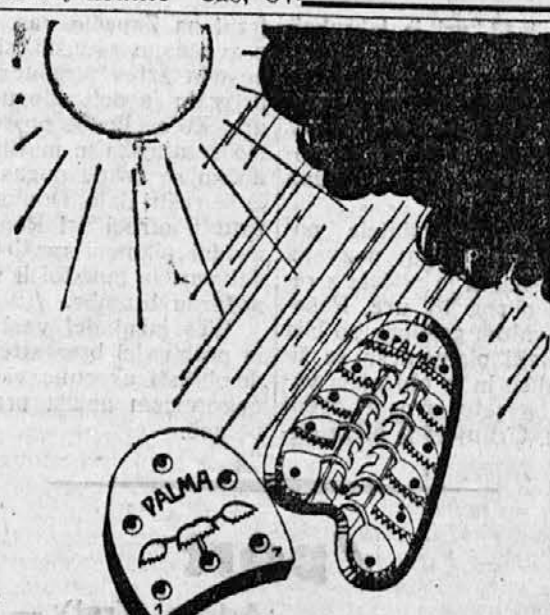
Evelyno v. Norden

K L U B - B A R

Petek 2. julija

Kabaretni večer

Velika kavarna

PALMA

Kaučuk pete in podplate

morate nositi pri vsakem vremenu. »Palma« ni razkošnost, ker daje elastično, ugodno hojo, ter je za vsakega praktičnega in štedljivega človeka neobhodno potrebno, ker je mnogo trpežnejša in boljša od kože.

Ena poskušnja Vas o tem prepriča in tedaj ne boste hoteli nositi več čevljev brez »Palme«. '013

KAVARNA EVROPA

Dnevno radio-koncert od 16.—17. 1/2 ure in od 20.—24. ure. Tamburaški zbor Raškaj igra od 21. 1/2—2. 1/2 ure. Prvovrstna vina (Bouvier). Likeri, Luxardo. Solidna in točna postrežba.

Svilene nogavice 32 D.

Flor v največji izbiri, najnovejše barve. Moške v najlepši izbiri. Reklamne cene 1003 Jos. Karničnik, Slovenska ul. 10

Kovčeki

za potovanje vsake vrste, vsake cene vsake velikosti se dobi pri 1299

IVANU KRAVOS Aleksandrova cesta 13/1

Modni predmeti

Angleško sukno vedno najnovejše, v najlepši izbiri, znano solidne cene

Jos. Karničnik, Slovenska ul. 10 1031

ARGUS

je naš najboljši domači informacijski zavod in v vseh mestih zanesljivo poročilnik daje informacije o vsem, posebno pa je o imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnih oseb vse informacije so odne, izdane in brze se nahaja v Yuka Karadžića ul. 11, Beograd - or telefon je 8-25, a brojavni nast. Argus